

A SZUEZI VÁLSÁG ÉS MAGYARORSZÁG 1956

Az októberi magyar forradalom a világméretű szuezi válság árnyékában úgy, ahogyan azt a közel-keleti és budapesti diplomaták látták: a nagyközönség számára eddig ismeretlen dokumentumokat mutat be, és az általánosan nem ismert összefüggések között tárja elének 1956 őszenek két jelentős eseményét ez a kötet. Nem kevesebbre vállalkozik a magyar, angol és egyiptomi, arab nyelvű dokumentumok ismertetésével, minthogy bepillantást engedjen a nagypolitika kulisszái mögé.

Az '56-os események – legyen szó a magyarországi forradalomról vagy a háború határán álló közel-keleti helyzetről – történései, az akkori világ vezetői döntéseinek eredményei ismertek. Azonban a döntéseket előkészítő, azokat megalapozó információk sok érdekes adalékkal tudják kiegészíteni a közelmúltról alkotott történelmi tudásunkat.

A kötet erénye az egyértelműen hiánypótló források összegyűjtése és közreadása mellett az, hogy a laikus olvasó számára is könnyen érthetően foglalja össze mindazokat a folyamatokat, összefüggéseket, háttéreseeményeket, amelyek a szuezi válság kialakulásához vezettek. Azt, hogy a francia és angol gazdasági érdekek és a gyarmati gondolkodás miként tette szimbolikussá a szuezi csatornát, miként alapozta meg a Nasszer egyiptomi elnök által képviselt arab nacionalizmus létrejöttét, és miért alakult úgy, hogy a nyugati hatalmak helyett inkább Moszkva és a keleti blokk barátságát kereste a fiatal egyiptomi köztársaság.

Az 1956 januárjától összegyűjtött diplomáciai iratok – olykor száraz stílusuk ellenére is – plasztikusan tárják elének, hogyan vélekedtek a két országban lévő diplomaták a két függetlenségi háborúról. Emellett az is kitűnik, sőt jobban érthetővé válik, hogy miért is halványította el a magyarországi eseményeket a világpolitikában a szuezi válság. Semmit nem csorbít 1956 magyar hőseinek tetteiből és emlékükből, ha e kötetet elolvassuk levonjuk a tanulságot: '56 őszen, a szuezi válság kirobbanásától kezdve mi nem voltunk fontosak, pontosabban a nyugati hatalmak számára nem mi voltunk a fontosak. S miközben az egyiptomi követ a forradalom alatt még úgy mutatja be a budapesti eseményeket, hogy „*az egész nép megmozdult és felvette a harcot a különböző orosz csapatokkal, akik nem csak orosz erőket hívtak segítségül*”, addig a diplomáciai iratok később, az utólagos értékelésekben már azt is felvetik, hogy a magyar forradalommal csupán a Szovjetunió figyelmét akarták elvonni a szuezi válságról.

Tanulságokkal teli kötetről van tehát szó, amely izgalmas olvasmány a történelem iránt érdeklődőknek, és további forrás a történészek számára.

Részlet dr. Orosz Zoltán altábornagy méltatásából, amely a könyv bemutatóján, 2017. május 23-án hangzott el.

A szuezi válság és Magyarország – 1956. Diplomáciai iratok az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc, illetve a szuezi válság történetéhez. VERITAS Könyvek. VERITAS Történetkutató Intézet – Magyar Napló, 2017. 470 oldal, 3000 Ft.

